

Puolustusministeriö

kirjaamo@defmin.fi

Asia: Tietosuojavaltuutetun lausunto

Viite: Miehittämätöntä ilmailua ja lennokkitoimintaa koskevan lainsäädännön kehittäminen turvallisuuden näkökulmasta

Yleinen osa

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi puolustusvoimista annettua lakia, siten lakiin lisättäisiin säädökset lennokin tai miehittämättömän ilma-aluksen kulkuun puuttumisesta. Esityksen tavoitteena on täydentää Puolustusvoimia koskevaa toimivaltuussäätelyä siten, että säännöksissä olisi tarkasti määritelty Puolustusvoimien mahdollisuudet sen keskeisten toimintojen ja kohteiden turvallisuuden ylläpitämiseen ja niihin kohdistuvaan uhkaan vastaamiseen. Esityksen mukaan Puolustusvoimilla olisi tiettyjen edellytysten vallitessa toimivaltuudet puuttua teknistä laitetta tai voimakeinoa käyttäen lennokin tai miehittämättömän ilma-aluksen kulkuun. Laissa olisi säännökset toimivaltuudesta Puolustusvoimien käytössä olevilla alueilla ja niiden ulkopuolella.

Henkilötietojen käsittelyn osalta tarkastelu tulee tässä yhteydessä suorittaa perustuslakiin nojaten, joka turvaa oikeuden yksityiselämän suojan. Suomen perustuslain 10 §:n 1 momentti sisältää lainsäädäntötoimeksiannon, jonka mukaan henkilötietojen suojasta säädetään tarkemmin lailla. Eduskunnan perustuslakivaliokunta ja hallintovaliokunta ovat lausunnoissaan ottaneet kantaneet siihen, minkälaisista henkilötietojen käsittelyyn liittyvistä asioista tulee säätää lain tasolla. Valiokunta on käytännössään pitänyt henkilötietojen suojan kannalta tärkeinä säätelykohteina ainakin rekisteröinnin tavoitetta, rekisteröitävien henkilötietojen sisältöä, niiden sallittuja käyttötarkoituksia mukaan luettuna tietojen luovutettavuus sekä tietojen säilytysaikaa henkilörekisterissä ja rekisteröidyn oikeusturvaa. Näiden seikkojen säätelyn lain tasolla tulee lisäksi olla kattavaa ja yksityiskohtaista (ks. esim. [PeVL 17/2016 vp](#), s. 6—7 ja siinä viitatus lausunnot). Myös Euroopan ihmisoikeussopimus (EIS) ja EU:n perusoikeussäännöstö tulee Suomea sitovana kansainvälisenä velvoitteena ottaa huomioon.

Yksityiskohtainen tarkastelu

Nyt lausunnon kohteena olevan esityksen osalta huomioita on kiinnitettävä siihen, että

Postiosoite	Käyntiosoite	Vaihde	Sähköposti ja kotisivut
PL 800	Ratapihantie 9	029 56 66700	tietosuoja@om.fi
00521 Helsinki	6. kerros		http://www.tietosuoja.fi
Neuvonta	029 56 16670	ma-to 9:00-11:00 & 13:00-15:00	pe 9:00-12:00

niin radiosignaali, jolla miehittämätöntä ilma-alusta tai lennokkia ohjataan, kuin itse miehittämätön ilma-alus tai lennokki voi sisältää sellaista aineistoa, joka katsotaan henkilötiedoksi. Nyt lausunnon kohteen olevan esityksen perusteella jää osin epäselväksi, onko henkilötietojen käsittely haluttu mahdollistaa ehdotuksen mukaisessa tarkoituksessa nimenomaisesti nyt säädetyllä tehtävä- ja toimivaltasäännöksellä? Erityisesti puolustusvoimista annetun lain muuttamisesta annetun lain 15 d ja 15 e §:ien mukaisissa toiminnoissa voi esiintyä tarve käsitellä henkilötietoja. Olisi hyvä myös tuoda ilmi se, mikä on tämän esityksen mahdollinen yhteys luonnokseen hallituksen esitykseksi laiksi henkilötietojen käsittelystä Puolustusvoimissa sekä eräiden siihen liittyvien lakien muuttamisesta.

Esitetyn 15 d §:n 2 momentissa on säädetty, että ”Luottamuksellista radioviestintää ja sen välitystietoja sekä sijaintietoja koskeva tieto on hävitettävä viipymättä tiedon käsittelytarpeen päätyttyä, ellei laissa toisin säädetä.” Kysymys lienee sijaintitiedoista (kirjoitusvirhe?). Jotta ehdotettu sääntely olisi tarpeeksi tarkkarajaista, tässä yhteydessä tulisi selkeästi määrittää se, mitä käsittelytarve nyt kysymyksessä olevan toiminnan yhteydessä käytännössä tarkoittaa.

Johtopäätös

Ehdotetut muutokset täyttävät henkilötietojen käsittelyn asianmukaisuuden sekä tarpeellisuuden vaatimuksen ja näin ollen ehdotetut säännökset ovat perusteltuja ja tarkoituksenmukaisia. Täsmennyksiä on kuitenkin mahdollista tehdä nyt kysymyksessä olevaan muutosehdotukseen edellä esitettyjen kommenttien pohjalta

Tietosuojavaltuutettu

Reijo Aarnio

Ylitarkastaja

Raisa Leivonen

Tiedoksi

teija.pellikka@@defmin.fi

Tietosuojavaltuutetun toimivalta

Henkilötietolain (523/1999) 38 §:n 1 momentin mukaan tietosuojavaltuutettu antaa henkilötietojen käsittelyä koskevaa ohjausta ja neuvontaa sekä valvoo henkilötietojen käsittelyä tämän lain tavoitteiden toteuttamiseksi ja käyttää päätösvaltaa siten kuin tässä laissa säädetään.

Henkilötietolain 40 §:n 1 momentin mukaan tietosuojavaltuutetun on edistettävä hyvää tietojenkäsittelytapaa sekä ohjein ja neuvoin pyrittävä siihen, ettei lainvastaista menettelyä jatketa tai uusita. Tarvittaessa tietosuojavaltuutetun on saatettava asia tietosuojalautakunnan päätettäväksi taikka ilmoitettava syytteesen panoa varten.

Postiosoite	Käyntiosoite	Vaihde	Sähköposti ja kotisivut
PL 315	Albertinkatu 25 A	010 366 6700	tietosuoja@om.fi
00181 Helsinki	3. kerros		http://www.tietosuoja.fi
Neuvonta	010 36 16670	0100 862 05	ma-to 9:00-11:00 & 13:00-15:00 pe 9:00-12:00